

Onderwerp Aanvraag proeftuin aardgasvrije wijken voor het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier	
Nummer	2021/416123
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	ECDW
Auteur	Guchteneire, S.P.B. de
Telefoonnummer	023-5113928
Email	sdeguchteneire@haarlem.nl
Kernboodschap	In juli 2021 heeft Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) van het Rijk een derde ronde proeftuinen aardgasvrije wijken geopend. Het Rijk wil hiermee gemeenten de gelegenheid geven ervaring op te doen met het aardgasvrij of aardgasvrij-ready maken van wijken, buurten of dorpen. Het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier sluit het beste aan bij de voorwaarden van de proeftuinaanvraag. Om de subsidieaanvraag in te dienen is een goedkeuring van het college nodig.
Behandelvoorstel voor commissie	N.v.t.
Relevante eerdere besluiten	Duurzame warmtebronnen voor Haarlem in raadsvergadering 26 juni 2019 (2019/393567) Governance voor warmtenetten in Haarlem in raadsvergadering 17 oktober 2019 (2019/691719) Duurzame warmte Haarlem: Betaalbaarheid in commissie Beheer 13 februari 2019 (2019/953868) Haarlemse transitievisie warmte in raadsvergadering 1 juli 2021 (2021/254262) Informatienota ZonneWarmteNet Ramplaankwartier in commissie Beheer 10 juni 2021 (2021/272527)
Besluit College d.d. 12 oktober 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. De aanvraag voor een subsidie proeftuinen aardgasvrije wijken voor het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier in te dienen bij het Rijk. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

In juli 2021 heeft het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) van het Rijk een derde ronde proeftuinen aardgasvrije wijken geopend. Het Rijk wil hiermee meer gemeenten de gelegenheid geven ervaring op te doen met het aardgasvrij of aardgasvrij-ready maken van wijken, buurten of dorpen. In 2018 en 2020 zijn deze aanvragen ingediend voor het Warmtenet Schalkwijk (Meerwijk). Deze zijn toen niet verleend omdat het project in 2018 niet voldeed aan een van de randvoorwaarden (starten in 2018) en omdat er andere aanvragen hoger werden gescoord in 2020.

1. Voor deze derde ronde ligt de nadruk op uitvoeringsgereedheid, betaalbaarheid voor bewoners, participatie van bewoners, energiebesparing en opschalingsperspectief. Daarnaast heeft de proeftuinorganisatie tijdens een bijeenkomst aangekondigd nadrukkelijk op zoek te zijn naar zeer lage temperatuur netten. De aanvraag van de specifieke uitkering proeftuinen aardgasvrije wijken voor het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier wordt daarom kansrijk geacht.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. de aanvraag voor een subsidie proeftuinen aardgasvrije wijken voor het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier in te dienen bij het Rijk.

3. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is het realiseren van een coöperatief ZonneWarmteNet in het Ramplaankwartier. Er wordt een rijksbijdrage aangevraagd van € 4 miljoen. Met dit bedrag wordt de onrendabele top gedekt die ontstaat door het voor de eerste keer uitvoeren van zo'n project. De proeftuin is daar bij uitstek voor bedoeld.

4. Argumenten

1. Met dit besluit kan de subsidieaanvraag worden ingediend

Met het indienen van de subsidieaanvraag is de kans aanwezig dat er een substantiële bijdrage komt vanuit het Rijk voor het aardgasvrij maken van het Ramplaankwartier. Eén van de voorwaarden van de aanvraag is dat het college de aanvraag moet goedkeuren vóór de deadline van 1 november.

2. Het besluit past in het ingezet beleid

Het Rijk heeft aangegeven de gaskraan dicht te draaien in 2050. In Haarlem willen we dit 10 jaar eerder bereiken. In 2030 gaat het Rijk al uit van 1,5 miljoen huishoudens die afgesloten zijn van het aardgas. Het realiseren van een warmtenet in het Ramplaankwartier is voor Haarlem een van de eerste stappen in deze richting. Het ZonneWarmteNet is in de vastgestelde transitievisie warmte ook gekozen als aardgasvrije oplossing voor het Ramplaankwartier.

3. Leren van elkaars ervaring

Het ZonneWarmteNet is een innovatieve combinatie van bestaande technieken en is in co-creatie met een bewonersinitiatief ontwikkeld. Het wordt een coöperatief warmtenet. De techniek, samenwerking en beoogde governancestructuur zijn nieuw. Door deel te nemen aan de proeftuin deelt de gemeente Haarlem de opgedane ervaring met andere gemeenten. Dit zal een positieve invloed hebben op de voortgang van de energietransitie, zowel binnen Haarlem als in de rest van Nederland.

4. De aanvraag voldoet aan de randvoorwaarden voor de proeftuin

De definitieve [voorwaarden](#) voor de derde ronde PAW zijn bekend sinds 2 juli. Het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier en gemeente Haarlem voldoen (of gaat voldoen) aan alle randvoorwaarden:

- 12 Algemene randvoorwaarden zoals: indiening door een gemeente en het moet gaan over het aardgasvrij maken van een aaneengesloten gebied vóór 2040;
- 5 Financiële randvoorwaarden zoals: het geld is bedoeld voor de onrendabele top;
- 4 Randvoorwaarden indiening zoals: de gemeente werkt mee aan evaluatie van de proeftuin.

5. De andere warmteplannen van Haarlem voldoen minder aan de randvoorwaarden van de proeftuin

- Het warmtenet Schalkwijk is gebaseerd op een Middentemperatuur (MT). De organisatie heeft duidelijk gemaakt niet op zoek te zijn naar MT warmtenetten. Er zijn al voldoende projecten van dit type in het programma en er is juist een wens voor innovatieve projecten met een Lage Temperatuur. Het Warmtenet Schalkwijk sluit wel goed aan bij de criteria van het Nationaal Groeifonds. Daarvoor wordt nu dan ook een aanvraag voorbereid.
- Het warmtenet Waarderpolder voldoet niet aan een van de algemene randvoorwaarden omdat het een bedrijventerrein is.
- Woningen van na 1995 zijn niet in een aaneengesloten gebied en voldoen daarmee niet aan een van de randvoorwaarden.

6. Het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier scoort goed op de selectiecriteria

Naast de randvoorwaarden heeft het PAW ook criteria bekend gemaakt om projecten te selecteren. Tijdens een bijeenkomsten van het PAW van 6 juli is nader toelichting gegeven op wat de beoordelaars zoeken en wat deze selectiecriteria zijn. Voor deze derde ronde ligt de nadruk op **uitvoeringsgereedheid, betaalbaarheid** voor bewoners, **participatie** van bewoners, **energiebesparing** en **opschalingsperspectief**. Daarnaast heeft de proeftuinorganisatie tijdens een bijeenkomst aangekondigd nadrukkelijk op zoek te zijn naar zeer lage temperatuur netten. De aanvraag van de specifieke uitkering proeftuinen aardgasvrije wijken voor het ZonneWarmteNet Ramplaankwartier wordt daarom kansrijk geacht.

- **Uitvoeringsgereedheid:** in het Ramplaankwartier ligt er al een technisch vooronderzoek, een planning voor de uitvoering, financiering is tegen de tijd van indiening goed voorbereid, er is een gevalideerde business case. Daarmee scoort SpaarGas goed op dit onderwerp.
- **Betaalbaarheid:** uit de gevalideerde business case en eerdere Total Cost Of Ownership analyse blijkt het ZonneWarmteNet de goedkoopste aardgasvrije oplossing voor de wijk. Met subsidie voor de onrendabele top wordt het ook betaalbaar voor bewoners. Hiermee scoort SpaarGas goed op dit onderwerp.
- **Participatie van bewoners:** het is een bottom-up initiatief en de overige wijkbewoners worden zeer goed betrokken met goed bezochte bijeenkomsten, ingevulde huisdossiers, deelname aan werkgroepen etc. Hiermee scoort SpaarGas zeer goed op dit onderwerp
- **Energiebesparing en energie-efficiëntie:** het gaat over CO2-reductie. Bij het ZonneWarmteNet wordt meer energie opgewekt dan verbruikt. Bovendien zijn er geen grote zonneparken of windmolens nodig en wordt het gerealiseerd in een bestaande wijk. Op dit onderwerp scoort SpaarGas zeer goed.
- **Opschalingsperspectief in Haarlem en daarbuiten.** Zoals in de transitievisie warmte aangekondigd kan het ZonneWarmteNet worden toegepast in andere wijken in Haarlem. Andere bewonersinitiatieven en gemeenten zien ook kansen. Op dit onderwerp scoort SpaarGas zeer goed.

Naast deze drie criteria wordt ook gekeken naar geografische spreiding. Tijdens deze bijeenkomst gaf de organisatie duidelijk aan dat er wordt gezocht naar projecten waarvoor draagvlak van bewoners is, en werd de nadruk gelegd op (zeer) lage temperatuur netten, ook was er aandacht voor isolatie en stapsgewijze aanpak. Op al deze punten scoort SpaarGas erg goed (zie bijlage 1). Daarmee is de kans groot dat het project wordt geselecteerd.

7. De bijdrage van € 4 miljoen neemt de onrendabele top van het project weg

De onrendabele top voor ZonneWarmteNet Ramplaankwartier is momenteel ongeveer € 4.000.000,-. Met de beoogde bijdrage wordt de onrendabele top gefinancierd.

5. Risico's en kanttekeningen

1. De toekenning van de bijdrage is niet gegarandeerd bij aanvraag

Het aanvragen van de bijdrage wil niet zeggen dat het daadwerkelijk verkregen zal worden. De uitvraag is specifiek gemaakt en het beschikbare budget is gehalveerd ten opzichte van de tweede ronde en daarmee worden er ook minder projecten geselecteerd. Wanneer deze subsidie niet aan het project wordt toegekend, is de uitvoering van het project onzeker.

Er worden ook andere subsidies aangevraagd zoals het NL Groeifonds en EU subsidies. Maar het project past in zijn vorm het beste bij de randvoorwaarden van de PAW, waarbij we andere warmtenetprojecten in Haarlem kansrijker achten voor andere subsidies. Zonder PAW subsidie kan het project wel verder gaan met energie besparen en het aardgasvrij-klaar maken van woningen. De gemeente heeft het servicepunt duurzame energie van de provincie om feedback en advies gevraagd. Op 29/09 gaf het servicepunt een eerste positieve feedback.

6. Uitvoering

De aanvraag wordt ingediend. In het eerste kwartaal van 2022 wordt bekend gemaakt of de subsidie aan Haarlem wordt toegekend. De voorbereidingen voor het project aanleg warmtenet Ramplaankwartier gaan onverminderd door.

Als de subsidie wordt toegekend starten de aanbesteding, de definitieve financiering met de Bank Nederlandse Gemeenten en het afsluiten van contracten tussen het WijkEnergieBedrijf en bewoners. Aan toekenning van subsidie en het slagen van de aanbesteding is ook de garantstelling van de gemeente gekoppeld, voor de lening. De uitvoering ligt niet bij de gemeente maar bij het WijkEnergieBedrijf. Aan de hand van de stappen hierboven kan bepaald worden welk deel van de wijk als eerste wordt aangesloten en waar de leidingen aangelegd worden, en waar de WKO komt.